

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) По тези общи условия „ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО ЕВРОИНС“ АД, наричано по-нататък „застрахователят“, сключва договор за застраховане на имуществѳ, което се използва за бизнес, административна дейност или държавни нужди, срещу пожар и други рискове.

(2) Със застрахователния договор застрахователят се задължава срещу платена застрахователна премия да покрива предвидените в договора рискове и в случай на застрахователно събитие да плати застрахователно обезщетение в границите на определената в договора застрахователна сума (лимит на отговорност) в съответствие с разпоредбите на тези общи условия и уговореното в договора.

(3) Застрахователният договор може да бѳде сключен в полза на трето ползващо се лице (бенефициер).

(4) Ако застрахователният договор е сключен за съвкупност от вещи, той се отнася за всяка отделна вещь от съвкупността.

(5) Ако застрахователят застрахова от свое име чуждо имущество, той отговаря лично за плащането на застрахователната премия.

(6) Договорът за застраховка на чуждо имущество е действителен, ако е налице одобрение от собственика на застрахованото имущество. Ако премията е редовно платена, одобрението на застрахователния договор има сила и когато е направено след настѳпването на застрахователното събитие.

II. ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Чл. 2. По смисъла на тези общи условия:

1. „Застраховател“ е лицето, което е страна по застрахователния договор. При условията на застрахователния договор застрахователят може да бѳде и застрахован или трето ползващо се лице (бенефициер).

2. „Застрахован“ е лицето, чието имуществовни блага са предмет на застрахователна защита по застрахователния договор.

3. „Застрахователен период“ е периодът, за който се определя застрахователна премия, който период е една година, освен ако премията се определя за по-кратък срок.

4. „Застрахователно събитие“ е настѳпването на покрит риск по застрахователния договор в периода на застрахователното покритие.

5. „Застрахователна сума“ е посочената в застрахователния договор парична сума, представляваща горна граница на отговорността на застрахователя към застрахования, третото ползващо се лице или към третото увредено лице в случаи на застрахователно събитие.

6. „Застрахователна стойност“ е стойността на имуществѳто, на база на която се изчислява размера на обезщетението, както и размера на застрахователната премия.

7. „Действителна стойност“ е стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго от същия вид и качество.

8. „Възстановителна стойност“ е стойността за възстановяване на застраховано имущество с ново от същия вид и качество, в това число всички присѳщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка.

9. „Договорена застрахователна стойност“ е фиксирана парична сума, договорена между страните, която се смята и за стойност на застрахователния интерес при настѳпване на събитие.

10. „Груба небрежност“ е неполагането на дължимата грижа, която би положил и най-небрежният човек, зает със съответната дейност при подобни условия.

11. „Повреда“ е увреждане на имущество в резултат на непредвидени и внезапни въздействия от външен произход, което прави имуществѳто незгодно или ограничено годно за ползване по предназначение и увреждането може да бѳде отстранено чрез ремонт.

12. „Тероризъм/терористичен акт“ е, без това да представлява изчерпателно изброяване, използването на сила или насилие и/или заплаха от лице или група лица, действащи самостоятелно, от името на или във връзка с организация(и) или правителство(а), за или във връзка с политически, религиозни, идеологически, етнически или други подобни цели, включително с намерение за оказване на влияние върху правителство и/или предизвикване на страх в обществѳто.

III. ОБЕКТ НА ЗАСТРАХОВАНЕ. ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ПОКРИТИЕ

Обект на застраховане

Чл. 3. (1) Обект на застраховане по застрахователния договор могат да бѳдат следните видѳве имущество:

1. сгради или обособени части от сгради (офиси, търговски обекти и др.);
2. машини, съоръжения и оборудване;
3. подемно-транспортна и складова техника – палетни колички, повдигащи, телферни устройства и др.;
4. стопански инвентар;
5. електронна техника и автоматика;

6. стоково-материални запаси – материали за производство, заготовка, готова или полуготова (незавършена) продукция и др.;

7. имущества от особен вид – за такива се смятат:

- 7.1. стѳкла и витрини;
  - 7.2. рекламни надписи и табели;
  - 7.3. други имущества, които поради своето предназначение, съхранение или начин на употреба не могат да бѳдат причислени към имущества от видѳвете по т. 1-6.
- (2) Освен ако е уговорено друго, сградите и обособените части от сгради се застраховат заедно с:

1. Вградените в тяхната конструкция инсталации (електрически, газоснабдителни, водопроводни, пожарогасителни, отоплителни, вентилационни, известителни, комуникационни и други) и асансьори;

2. трайно монтираните към тяхната конструкция погодно настилки, врати, прозорци и осветителни тела.

(3) Обект на застраховане по застрахователния договор не могат да бѳдат:

1. всякакъв вид документи, в това число актове, сертификати, рѳкописи, картотеки, чертежи, билети и карти за ползване на транспортни услуги;
2. информация и носители на информация, в това число фотографии, магнитни ленти, дискове и други запаметяващи устройства;
3. парични знаци, чекове, бонове, облигации, акции, всякакъв вид угостоверения, лотарийни билети, пътнически чекове и др. ценни книжа;
4. пари и ценности, независимо от начина на съхранение, освен ако друго не е уговорено изрично в договора;

5. произведеня на изкуството, предмети с висока художествена, културна или научна стойност, пощенски марки, филатели, нумизматични и други колекции, икони, освен ако друго не е уговорено изрично в договора;

6. благородни метали, ценна дървесина, скѳли кожѳ, скѳпоценни камѳъни, перли, както и бижута или други вещи, в които се съдържат значителни количества (над 10 на сто от общото количество) от такива материали;

7. музикални инструменти, рѳчни и държбни часовници, външни антени, включително за приемане на сателитен сигнал;

8. селскостопански култури, стаини и декоративни растения, животни, риби, птици и кошерѳ с пчели;

9. товари по време на превоз, сухопътни превозни средства с държавен регистрационен номер, релсови превозни средства, плавателни съдове и летателни апарати, заедно с принадлежностите към тях;

10. огради, подпорни зидѳве и стени, кладенци, беседки, инсталации (електрически, комуникационни и други), които не са вградени в конструкцията на сградѳ, тротоарни и пътни настилки и др. подобни;

11. далекопроводи, мостове, пристанища, кейове, понтони, стоянки за яхти, бентове, канали, язовирни стени, земи, гори и трайни насаждения;

12. компоненти, оборудване и апаратура, свързани с изследвания на космоса;

13. компоненти, оборудване и апаратура, свързани с добив на нефт, природен газ и/или съответната им преработка в производни продукти, включително имущество, което се намира на или в близост до нефтени платформи, нефтени кладенци и площадки, площадки за добив на природен газ, сонди и/или рафинерии и/или други предприятия за тяхната преработка, петролопроводи, газопроводи и други елементи на преносната инфраструктура на нефт и природен газ;

14. компоненти, оборудване и апаратура, свързани с работата на възледобивни и други минни предприятия, включително имущество, което се намира във възледобивни и минни предприятия;

15. орнаменти, фрески, стенописи, стѳклописи и други декоративни елементи;

16. водни резервоари и басейни, както и инсталации за вода, стѳлбища и други структури, прикрепени към външната конструкция на сградѳ и съоръжения;

17. каквѳто и да е имущества, включително доставка на товари и извършване на дейности, на територията на атомна електрическа централа или на каквато и да било друга територия, която се използва или се е използвала за производството на ядрена енергия или за производство, обогатяване, обработване, преработване, употреба, складиране, третиране и депониране на радиоактивно вещество, както и каквѳто и да е друго имущество, подлежащо на застраховане от ядрен застрахователен пул и/или асоциация.

(4) При изрична договореност между страните, обект на застраховане по застрахователния договор могат да бѳдат и:

1. гражданската отговорност на застрахования към трети лица;
2. необходими целесъобразни разходи.

Застрахователно покритие

Чл. 4. (1) Застрахователният договор може да осигурява покритие срещу рискове, групирани в следните клаузи:

1. А – „Пожар“;
2. Б – „Природни бедствия и други рискове“;
3. В1 – „Кражба чрез Взлом“;
4. В2 – „Грабеж“;
5. В3 – „Злоумишлени действия на трети лица“;

6. В4 – „Чупене на стъкла”;

7. В5 – „Късо съединение или токов удар”;

8. З – „Земетресение”.

(2) Покритието може да бъде основно или разширено. Основното покритие включва само Клауза А – „Пожар”, докато разширеното покритие включва Клауза А – „Пожар” и поне една от другите клаузи по ал. 1.

(3) Отделните обекти на застраховане могат да имат различни покрития.

(4) Когато се застрахова недвижимо имущество, срещу допълнителна премия може да бъде осигурено покритие и за:

1. гражданската отговорност на застрахования – съгласно Клауза О – „Гражданска отговорност към трети лица”;

2. необходими целесъобразни разходи – съгласно Клауза Р – „Необходими целесъобразни разходи”.

Чл. 5. (1) Клаузите, посочени в чл. 4, са приложение към настоящите общи условия и в тях се съдържат уговорки, с които се установяват съответните покрити рискове и изключения от покритието, като тези уговорки не могат да се тълкуват разширително.

(2) Чрез специални условия, посочени в застрахователния договор, страните могат да договорят покритие и за един или повече рискове, които не са включени в клаузите по чл. 4.

(3) За покрити по застрахователния договор се смятат единствено рисковете, които са част от посочените в договора клаузи по чл. 4 и договорените в специални условия по смисъла на ал. 2.

(4) Освен ако е уговорено друго, периодът на застрахователното покритие:

1. започва от момента, посочен за начало на срока на застрахователния договор, при условие че е платена дължимата премия по договора или първата вноска по нея – при разсрочено плащане на премиата;

2. приключва с прекратяването на застрахователния договор, както и в други случаи, предвидени в настоящите общи условия или конкретно уговорени в застрахователния договор.

(5) Застрахователният договор има действие само когато застрахователното събитие е настъпило на посочения в договора адрес на застрахованото имущество, освен ако е уговорено друго.

IV. ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ ЗАСТРАХОВАТЕЛНОТО ПОКРИТИЕ

Чл. 6. (1) От обхвата на застрахователното покритие са изключени всички загуби или вреди, пряко или косвено причинени или възникнали от, в резултат на, вследствие на или във връзка с:

1. йонизираща радиация или радиоактивно замърсяване, причинено от каквото и да е ядрено гориво или от ядрен отпадък, или вследствие изгаряне на ядрено гориво;

2. радиоактивни, токсични, експлозивни или други опасни или замърсяващи свойства на каквито и да са ядрени съоръжения, реактори или части, или компоненти, използвани в ядрени инсталации, или на каквото и да е радиоактивно вещество или материал;

3. химическо, биологично, биохимично или електромагнитно оръжие или каквото и да е оръжие или приспособление, или механизъм, или устройство, използващо атомен или ядрен разпад и/или синтез или други радиоактивни сили, реакции или вещества;

4. терористичен акт, включващ използването или изпускането, или заплаха, свързана с това, на каквото и да е ядрено оръжие или устройство, или химически или биологически агент;

5. война, нашествие, действия на чужди вражески сили, враждебни или военни действия, независимо дали е обявена война или не;

6. гражданска война, метеж, граждански безредици, военно неподчинение, бунт, въстание, революция, военна или узурпирана власт;

7. военно положение, конфискация или национализация, или реквизиция, или унищожаване, или вреди на имущество от или по нареждане на което и да е правителство или на орган на местната или публичната власт;

8. всяко действие на лице или лица, действащи от името на или във връзка с която и да е организация, чиито цели включват свалянето на или въздействието върху което и да е де юре или де факто правителство чрез тероризъм или чрез каквито и да е насилствени средства;

9. стачки, локаут, работнически протести, бунтове, гражданско неподчинение и др. подобни;

10. уреди, транспортни средства, машини и съоръжения, които не са одобрени за употреба от съответния компетентен орган, ако таква одобрение се изисква по силата на закона, или на които не е извършен технически преглед в срока, предвиден в нормативен акт или предписан от лице, което осъществява технически надзор върху тях;

11. нарушение на строително-техническите норми и изисквания, строителен недостатък, некачествен ремонт или монтаж, неотстранени вреди от по-рано настъпили събития;

12. кражба или грабеж, извършени по време на пожар, наводнение, война или друго обществено бедствие;

13. електронно или компютърно престъпление, в това число кражба, криптиране или промяна на данни в електронен формат;

14. снежни лавини;

15. директно или индиректно изпускане, разпръскване, просмукване, филтрация, изтичане, заразяване или друг вид замърсяване, както и всякакви разходи, направени за предотвратяването, отстраняването, неутрализирането, премахването или почистването на таква замърсяване;

16. срутване, пропадане или свличане на земни или скални маси в резултат на човешка дейност, включително при извършването на изкопни или други строителни работи, на ремонтни дейности или на възвни работи, наредени от властите;

17. слягането на сграда или терен;

18. риск, който взет сам по себе си е покрит съгласно застрахователния договор, но се намира в причинно-следствена връзка с друго, предхождащо го събитие, което не е покрит риск по условията на договора, когато рискът от настъпване на предхождащото събитие е можел да бъде включен в застрахователното покритие по застраховката, но това не е било договорено между страните;

19. естеството или особените свойства на застраховано имущество, което е застрашено от увреждане вследствие на разпиляване, изтичане, ферментация, изпаряване, загуба на тегло, свиване, развала, изсушаване, гниене, промяна на цвета, аромата и/или консистенцията, естествена фира, спичане, самозапалване, самовзривяване, разпадане, стареене, постепено увреждане вследствие на обичайна употреба (амортизация, овехтяване, износване, нацърбване, ръжда и др.) или от действията на червеи, птици, насекоми или гризачи;

20. конструктивен недостатък (произходствен или скрит дефект), механични смущения, употреба на неподходящи материали, грешки в проектирането, изработката и/или монтажа, повърхностни повреди като ограскване, замърсяване и други подобни, авария на машина по време на работа;

21. производството, съхранението и/или работата с възвни вещества, пиротехнически средства, амуниции, експлозиви, фойерверки, взривоопасни и/или пожароопасни химически вещества, както и свързани с това производствa;

22. пръсване на неонов тръби в рекламни надписи и табели;

23. пускови или предпускови изпитания или пробна експлоатация на застрахованото имущество или на отделни негови елементи (електрически или други инсталации и др.) след изграждане, монтаж, ремонт или подобрения;

24. влага, плесен, спори и други микроорганизми от всякакъв вид, включително, но не в единствено вещество, което присъствие представлява действителна или възможна заплаха за човешкото здраве. Настоящото изключение се прилага независимо от наличието на:

24.1. каквато и да е физическа загуба или щета на застраховано имущество;

24.2. каквото и да е покрит риск или застрахователно събитие, допринасящо или намиращо се в друга зависимост с възникналите щети, претенции или разходи;

24.3. загуба на възможност за употреба, ползване или обитаване или загуба на функционалност;

24.4. необходимост от действия за ремонт, замяна, отстраняване, разчистване, извървяне, преместване на имущество или вземане на мерки за решаване на медицински или юридически въпроси.

25. неправилна експлоатация и/или липса на подходяща квалификация за работа със съответния вид имущество и/или безстопанствено съхранение, и/или експлоатация в нарушение на утвърдени технологии и стандарти.

(2) От обхвата на застрахователното покритие са изключени и вреди:

1. възникнали преди започването на периода на застрахователното покритие или причинени от неустановено събитие или от събитие, което не може да бъде безспорно квалифицирано като покрит риск съгласно уговорените в договора клаузи и специални условия;

2. настъпили при или в резултат на извършване на строителни, монтажни или ремонтни дейности на адреса, на който има действие застрахователния договор;

3. по оставени на открито имущества, които поради тяхното естество е следвало да се съхраняват в закрити помещения;

4. изразяващи се в липси на имущество, включително установени при инвентаризация, когато липсите се дължат на неустановена причина;

5. върху не добре закрепени стъкла, витрини или рекламни надписи и табели;

6. по общите части на сградата, в която се намира застрахованото имущество, ако сградата се намира в режим на етажна собственост;

7. по тези части от инсталации, машини или съоръжения, които са предизвикали пожар в резултат от самозапалване, пренатоварване, свръхнапрежение, късо съединение, прегряване или протичане на електричество по корпусни детайли, поради електрическа или механична повреда или авария, износеност или изхабяване на части или фабричен дефект;

8. произтичащи от лишаване от възможност за ползване на имущество, загуби на доход и/или печалба, обезценка или намаляване на пазарната стойност на имущество, загуби от бездействие, закъснение, задължения за заплащане на всякакъв вид лихви, дензуби, глоби, имуществени санкции и неустойки, дължими във връзка с настъпило застрахователно събитие, промени в цени и такси, курсови разлики, всякакви разности и други преки и косвени вреди, които не представляват пряко увреждане на застраховано имущество и възникват като вторични последици от настъпили застрахователни събития;

9. изключени от покритието съгласно уговорените в договора клаузи по чл. 4, ал. 1 или 4 или причинени от събитие, което не е покрит риск по смисъла на същите клаузи.

(3) Налице е изключение от застрахователното покритие и ако се установи, че:

1. застрахователното събитие е настъпило поради груба небрежност или вследствие на умишлено действие или бездействие на застрахования и/или на ползващо се от застраховката лице, и/или на свързани с тях лица, и/или на лица, които по силата на договор или със знанието на застрахования показат труд и/или извършват определени дейности и услуги в полза на застрахования;

2. застрахованият си е послужил с измама или се е опитал да въведе застрахователя в заблуждение относно настъпването на застрахователното събитие или размера на възникналите вреди, включително чрез инсцениране на застрахователното събитие, представяне на неверни данни или документи с невярно съдържание и др. подобни;

3. застрахователното събитие не е възникнало по смисъла на дадените в съответната клауза определения и/или характеристики на покритите рискове.

(4) Независимо от каквато и да е разпоредба в тези общи условия или каквато и да е допълнителна клауза по застрахователния договор, застраховката изключва отговорност за загуба, увреждане, вреда, разности или разходи от всякакво естество, пряко или косвено причинени от, в резултат на или във връзка с птичи грип, пандемия и „несезонни“ епидемии, включително COVID-19, атипична пневмония или който и да е техен вариант.

V. ЗАСТРАХОВАТЕЛЕН ДОГОВОР

Сключване, изменение и прекратяване на договора

Чл. 7. (1) Застрахователният договор се сключва за определен срок в писмена форма като застрахователна полица, която се издава от застрахователя.

(2) При сключването на застрахователния договор:

1. когато застрахователят е постабил въпроси, застрахователят, неговият пълномощник или неговият застрахователен брокер е длъжен да обяви точно и изчерпателно съществените обстоятелства, които са му известни и са от значение за риска;

2. страните могат да уговорят изменения, изключения и/или допълнения на отделни разпоредби от настоящите общи условия;

3. застрахователят има право да извърши оглед на имуществото, което е обект на застраховане.

(3) По време на действието си застрахователният договор може да бъде изменен само по взаимно съгласие на страните или на основания, предвидени в закон, като за всяко изменение на договора застрахователят издава добавък (анекс) към застрахователната полица, който се подписва от страните.

(4) Застрахователят издава застрахователен сертификат, удостоверяващ сключения застрахователен договор, по искане на застрахователя, както и когато това е предвидено в закон.

(5) Неразделна част от застрахователния договор са тези общи условия, както и: 1. писменото предложение за сключване на застрахователен договор или писмените отговори на застрахования и/или застрахователя на поставените от застрахователя въпроси относно обстоятелства, имащи значение за естеството и размера на риска;

2. добавъците към застрахователния договор;

3. други документи, издадени от някоя от страните във връзка с нейните права и задължения по застрахователния договор, включително писмена или електронна кореспонденция между страните, провеждана във връзка със сключването или изпълнението на договора.

(6) Застрахователният договор може да бъде сключен и като отворен застрахователен договор. В този случай:

1. при сключването на договора се определя видът на застрахованото имущество, като то се конкретизира след сключването на договора;

2. застрахователят или застрахованият:

2.1. обявява конкретната база за изчисляване на застрахователната премия в срока и по реда, уговорен в договора;

2.2. може да изиска потвърждение за застрахователно покритие от застрахователя за всеки отделен случай, ако е договорено между страните.

Чл. 8. (1) Застрахователният договор се прекратява с изтичането на срока, за който е сключен, както и в случаите, предвидени в Кодекса за застраховането (КЗ).

(2) Застрахователният договор може да съдържа уговорка за автоматичното му подновяване за още един застрахователен период. В тези случаи, когато някоя от страните през текущия застрахователен период поиска изрично договора да не бъде подновен за нов застрахователен период, договарът се прекратява от края на текущия застрахователен период, без да се дължат неустойки или други разности.

(3) Извън случаите по ал. 1 и 2 застрахователният договор може да се прекрати:

1. по взаимно съгласие между страните, изразено в писмена форма;

2. едностранно от всяка от страните чрез едномесечно писмено предизвестие, отправено до другата страна, като срокът на предизвестие започва да тече от датата на неговото получаване;

3. на други основания, предвидени в тези общи условия или уговорени в застрахователния договор.

(4) При прекратяване на застрахователния договор преди изтичане на текущия застрахователен период застрахователят има право на:

1. съответната премия само за частта от застрахователния период, през който е носил покритие, ако през това време не е настъпило застрахователно събитие, но не по-малко от административните разходи, необходими за издаване на застрахователната полица;

2. цялата премия за застрахователния период, ако преди прекратяването на договора настъпи застрахователно събитие.

(5) Застрахователят може да прекрати застрахователния договор без предизвестие преди влизането му в сила, като в този случай дължи на застрахователя плащане само на административните разходи за издаване на застрахователната полица.

(6) При предсрочно прекратяване на застрахователния договор финансовите отношения между страните, се уреждат към датата на прекратяването, освен ако в застрахователния договор изрично е уговорено друго. Задълженията, свързани с връщане или плащане на премия, се изпълняват в срок от 15 работни дни от датата на прекратяването.

Застрахователна сума. Отговорност на застрахователя

Чл. 9. (1) За различните обекти на застраховане може да бъде посочена отделна застрахователна сума.

(2) В рамките на застрахователната сума, определена за конкретен обект на застраховане, страните могат да договорят за определен риск или комбинация от рискове лимит на отговорност, до който застрахователят ще дължи обезщетение в случай на застрахователно събитие.

(3) Застрахователната сума за имуществата, които са обект на застраховане по договора, може да бъде определена съгласно тяхната действителна или възстановителна стойност, или може страните да уговорят договорена застрахователна стойност на имуществото съгласно чл. 2, т. 9 от настоящите общи условия.

(4) Когато друго не е уговорено изрично, приема се, че застрахователната сума по договора е определена съгласно действителната стойност на съответното имущество.

(5) Когато в предложението за застраховане е посочено, че дадено имущество се застрахова по отчетната му или балансова стойност, ако не е изрично уговорено друго, счита се, че имуществото е застраховано съгласно действителната му стойност.

(6) Ако е уговорена по-голяма застрахователна сума от действителната, съответно възстановителната стойност на застрахованото имущество, договарът остава в сила, като всяка от страните може да поиска застрахователната сума да се намали до размера на действителната, съответно до възстановителната стойност. Тази възможност не се отнася за случаите, в които е определена договорена застрахователна стойност.

(7) В случаите по ал. 6 застрахователят е длъжен да върне частта от платената премия, която съответства на разликата между уговорената застрахователна сума и действителната, съответно възстановителната стойност на застрахованото имущество, освен ако застрахованият е бил недобросъвестен. Ако не е настъпило застрахователно събитие и ако страните не постигнат съгласие за размера на необходимото намаление на застрахователната сума или застрахователната премия, всяка от страните има право да прекрати договора.

(8) Ако е уговорена по-малка застрахователна сума от действителната, съответно възстановителната, стойност на застрахованото имущество и

то бъде повредено или унищожено, застрахователят прилага пропорционално обезщетяване, като обезщетението се определя според съотношението между застрахователната сума и действителната, съответно възстановителната стойност на имуществото. Тази възможност не се отнася за случаите, в които е определена договорена застрахователна стойност.

Чл. 10. Страните по застрахователния договор могат да уговорят самоучастие на застрахования, което се изразява в поемане от него на част от отговорността в случай на настъпване на застрахователно събитие. Освен ако не е уговорено друго, самоучастието по договора е безусловно.

Застрахователна премия

Чл. 11. (1) Застрахователната премия се определя за застрахователен период, не по-голям от една година. В срока на застрахователния договор може да се включват няколко застрахователни периода.

(2) Цялата премия или първата вноска, при разсрочено плащане на премията, се плаща незабавно след сключването на договора, освен ако в него е предвиден срок за нейното плащане. В случаите на разсрочено плащане вноските от премията се плащат в срока, уговорен в застрахователния договор.

Прехвърляне на застрахованото имущество

Чл. 12. (1) Ако по време на действието на застрахователния договор застрахованото имущество бъде прехвърлено, приобретателят встъпва в правата и задълженията на застрахования по застрахователния договор.

(2) В случаите по ал. 1:

1. прехвърлителят и приобретателят са солидарно отговорни за заплащане на неплатената част от премията до встъпването;

2. прехвърлителят или приобретателят уведомява писмено застрахователя за прехвърлянето в 7-дневен срок от прехвърляне на правото на собственост;

3. приобретателят на застрахованото имущество има право да прекрати застрахователното правоотношение незабавно, като писмено уведоми застрахователя за това. Правото на прекратяване от страна на приобретателя се погасява, когато не бъде упражнено от него в рамките на един месец след придобиването, а ако приобретателят не е знаел за наличието на застрахователния договор – след узнаването за него;

4. застрахователят има право да прекрати застрахователното правоотношение с приобретателя на застрахованото имущество с едномесечно писмено предизвестие. Правото на прекратяване от страна на застрахователя се погасява, когато не бъде упражнено от негова страна в рамките на един месец след узнаване за промяната в правото на собственост на застрахованото имущество.

(3) Ако не бъде извършено уведомяване по ал. 2, т. 2, застрахователят не е длъжен да плати застрахователно обезщетение, в случай че застрахователното събитие е настъпило след изтичането на един месец от датата на прехвърляне на правото на собственост и при условие че той не би сключил съществуващия договор с приобретателя поради съществено увеличение на риска.

(4) В случай на прекратяване на застрахователното правоотношение по реда на ал. 2, т. 3 или 4:

1. прехвърлителят е длъжен да заплати дължимата премия до датата на прекратяването, като в този случай приобретателят не дължи плащане на премията;

2. застрахователят е длъжен да върне на прехвърлителя частта от премията, съответстваща на периода след датата на прекратяване на застрахователното покритие, при условие че не е настъпило застрахователно събитие.

Права и задължения, свързани със застрахователния риск

Чл. 13. (1) По време на действието на застрахователния договор застрахованият е длъжен да:

1. полага за застрахованото имущество грижата на добър стопанин, както и да обявява пред застрахователя незабавно след узнаването им всички новонастъпили обстоятелства, за които при сключването на договора застрахователят писмено е поставил въпрос;

2. вземе всички необходими и целесъобразни мерки за предпазване на застрахованото имущество от увреждане;

3. допуска застрахователя да прави проверки на адреса на застрахованото имущество, посочен в договора;

4. спазва предписанията на застрахователя и на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

(2) Ако един и същ риск е застрахован от повече от един застраховател и застрахователите дадат разнопосочни предписания на застрахования, той трябва да действа по своя разумна преценка с оглед изпълнението на задължението си по ал. 1, т. 4, като уведомява всеки от застрахователите за предприетите действия.

(3) При неизпълнение на задълженията по ал. 1 или 2 застрахователят има

право да прекрати застрахователния договор, при условие че не е настъпило застрахователно събитие.

(4) При настъпването на застрахователно събитие застрахователят може да откаже плащане на обезщетение, ако събитието е следствие от неизпълнение на задължението по ал. 1. Когато неизпълнението на задължението на застрахования по ал. 1 не е в причинно-следствена връзка с настъпването на застрахователното събитие, но е способствало за увеличаване на размера на причинените от събитието вреди, застрахователят има право да намали съответно застрахователното обезщетение.

(5) Основните предписания на застрахователя по смисъла на ал. 1, т. 4 са посочени в приложение „Предписания“ към настоящите общи условия и са задължителни за застрахования, доколкото не е уговорено друго. При сключване на застрахователния договор, както и по време на неговото действие, застрахователят има право да дава и други писмени предписания за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди.

Чл. 14. (1) При настъпване на застрахователно събитие застрахованият е длъжен да:

1. положи максимални усилия да намали размера на вредите и да спази указанията на застрахователя, като при неизпълнение от страна на застрахования застрахователят има право да намали застрахователното обезщетение;

2. уведоми незабавно:

2.1. полицията – ако събитието е кражба, грабеж, злоумишлени действия на трети лица или пътно-транспортно произшествие (ПТП);

2.2. районната служба за пожарна безопасност и защита на населението (РСПБЗН) – ако събитието е пожар.

3. уведоми застрахователя в срок:

3.1. 3 работни дни от узнаването, когато събитието не е свързано с кражба или грабеж;

3.2. 24 часа от узнаването, ако събитието е кражба или грабеж.

(2) Ако трето лице има право да получи плащане по застрахователния договор, то е длъжно да уведоми застрахователя за настъпването на застрахователно събитие в сроковете и по реда на ал. 1, т. 3 независимо от задължението на застрахования за уведомяване.

(3) След получаване на уведомлението по ал. 1, т. 3 застрахователят има право да даде на застрахования инструкции, които са задължителни за изпълнение. При неизпълнение на инструкциите от страна на застрахования застрахователят може да намали застрахователното обезщетение съответно на тежестта на неизпълнението.

(4) Застрахователят има право да откаже плащането, ако нито застрахованият или застрахованият, нито третото лице по ал. 2 са изпълнили задълженията си в сроковете по ал. 1, т. 3 с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или неизпълнението е направило невъзможно установяването им от застрахователя.

(5) Застрахователят има право да намали застрахователното обезщетение, когато застрахованият не е изпълнил задължението си по ал. 1, т. 2 или го е изпълнил със закъснение, вследствие на което съответните компетентни органи не са успели да посетят своевременно мястото на настъпване на застрахователното събитие с цел установяване на обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или е станало невъзможно установяването на тези обстоятелства от съответните компетентни органи.

VI. ОБЕЗЩЕТЯВАНЕ НА ВРЕДИ

Застрахователна претенция. Доказателства

Чл. 15. (1) В случаите на застрахователно събитие лицето, което желае да получи застрахователно обезщетение, е длъжно да отправи към застрахователя писмена застрахователна претенция.

(2) Лицето по ал. 1 е длъжно с преглявяването на претенцията да предостави пълни и точни данни за банковата сметка, по която да се извършат плащанията от страна на застрахователя, освен когато се прилага чл. 21, ал. 1. Промяната на банковата сметка обвързва застрахователя само след като той бъде изрично и писмено уведомен преди плащането.

(3) Непредставянето на данни за банковата сметка от страна на лицето по ал. 1 има последиците на забава на кредитора по отношение на плащането, като застрахователят не дължи лихва за забава върху дължимото застрахователно обезщетение.

Чл. 16. (1) Когато претенцията е отправена от застрахования, той трябва да представи на застрахователя следните доказателства за установяване на основанието и размера на претенцията:

1. подробно описание на застрахователното събитие;

2. документ за собственост или за наличието на друго правно основание за

ползване на имуществото, увредено от застрахователното събитие;

3. документ, който е издаден от компетентен орган и удостоверява настъпването на застрахователното събитие;

4. други документи, свидетелстващи за размера на претърпените вреди – снимков и/или видео материал, счетоводни документи, проформа фактури и др.

(2) Когато претенцията е отправена от трето увредено лице или от трето ползващо се лице, при нейното завеждане застрахователят уведомява съответното лице за доказателствата, които то трябва да представи за установяване на основанието и размера на претенцията му.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 застрахователят има право в срок 45 дни от датата на представяне на съответните доказателства да изиска допълнителни доказателства за установяване на основанието и размера на представената претенция, необходимостта от които не е можела да се предвиди към датата на завеждане на претенцията.

(4) Доказателствата по ал. 1 - 3 се представят пред застрахователя в оригинал или заверено копие. В определени хипотези застрахователят може да изиска представянето на доказателствата по ал. 1 – 3 само в оригинал.

Чл. 17. (1) Застрахователят е длъжен да се произнесе по претенцията в срок до 15 работни дни от представянето на всички доказателства по чл. 16, като:

1. определи и изплати размера на обезщетението или

2. мотивирано откаже плащане.

(2) Когато не са представени всички доказателства по чл. 16, застрахователят се произнася по един от начините по ал. 1 не по-късно от шест месеца от датата на завеждане на претенцията.

(3) Застрахователят отказва плащане на обезщетение:

1. при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение, или от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице;

2. когато настъпването на застрахователното събитие е следствие от неизпълнение на предписане на застрахователя или на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди;

3. ако е налице изключение от застрахователното покритие съгласно тези общи условия или уговорените в договора клаузи;

4. когато застрахованият не е изпълнил задължението си в срока по чл. 14, ал. 1, т. 3 с цел да се попречи на застрахователя да установи обстоятелствата, при които е настъпило събитието, или когато неизпълнението е направил невъзможно установяването на тези обстоятелства от застрахователя;

5. в други случаи, предвидени в закона.

Размер на вредата. Застрахователно обезщетение

Чл. 18. (1) При поискване застрахованият е длъжен да допусне застрахователя да извърши оглед на увреденото от застрахователното събитие имущество. Ако при извършването на огледа не е възможно пълно и точно установяване на вредите поради някаква причина, застрахованият и застрахователят могат да насрочат допълнителен оглед в срок от 15 дни. В срока по предходното изречение застрахованият има право да поиска с изрично уведомление до застрахователя отлагане на допълнителния оглед за по-късна дата, когато условията за неговото извършване ще бъдат по-подходящи.

(2) При извършването на оглед по ал. 1:

1. могат да участват и вещи лица, посочени от застрахователя и/или застрахования;

2. застрахователят има право да прави снимки и видеозапис на застрахованото имущество, както и да взема проби от него за изследване и анализ.

(3) Всеки оглед по ал. 1 се:

1. извършва с участието на застрахования и застрахователя или съответно с представител на всеки един от тях в предварително уговорен между тях ден и час;

2. документира от застрахователя с протокол или друг писмен документ, в който застрахователят отбелязва какво е констатирал при огледа и който се подписва от участващите в огледа лица. Ако участвало в огледа лице не е съгласно с отбелязаните в съответния документ констатации на застрахователя, то подписва документа, като има право да впише в него забележка.

Чл. 19. (1) При настъпване на застрахователно събитие, застрахователят изплаща застрахователно обезщетение, както следва:

1. в случаите на повредено имущество:

1.1. когато застрахователната сума е определена съгласно действителната стойност на имуществото, обезщетението се равнява на стойността на разходите за необходимия ремонт на имуществото за привеждането му в състоянието преди настъпване на събитието с прилагане на обезценка;

1.2. когато застрахователната сума е определена съгласно възстановителната или договорената стойност на имуществото, обезщетението се равнява на стойността на разходите за необходимия за възстановяване на повредата

ремонт на имуществото, без прилагане на обезценка.

2. в случаите на изгубено или унищожено имущество:

2.1. когато застрахователната сума е определена съгласно действителната стойност на имуществото, обезщетението се равнява на действителната стойност на имуществото към датата на настъпване на събитието с прилагане на обезценка, като в случаите на унищожено имущество се приспада стойността на останките му (запазени части, вторични суровини);

2.2. когато застрахователната сума е определена съгласно възстановителната стойност на имуществото, обезщетението се равнява на стойността на имуществото при замяната му с ново от същия вид и качество, ведно с присъщите разходи за доставка, строителство и монтаж, без прилагане на обезценка. В случаите на направени от застрахования необходимими целесъобразни разходи - до размера на посочения в полицата лимит по Клауза Р – „Необходими целесъобразни разходи”.

2.3. когато страните по застрахователния договор са определили договорена застрахователна стойност, обезщетението се равнява на договорената застрахователна стойност на имуществото, която е фиксирана парична сума.

3. в случаите на направени от застрахования необходими целесъобразни разходи - до размера на посочения в полицата лимит по Клауза Р – „Необходими целесъобразни разходи”.

(2) Имуществото се смята за:

1. повредено (частична щета), когато вредите по него могат да бъдат възстановени чрез ремонт, чиято стойност няма да надвиши действителната, възстановителната или договорената му стойност, в зависимост от предвидената в договора стойност;

2. унищожено (тотална щета), когато не подлежи на възстановяване или стойността на разходите за необходимия ремонт надвишават действителната, възстановителната или договорената му стойност, в зависимост от предвидената в договора стойност;

3. изгубено, когато вследствие на покрит риск владението (фактичестката власт) върху застрахованото имущество е изгубено от собственика или от друго лице, което го държи на друго правно основание, както и когато имуществото е било противозаконно отнето.

(3) Освен ако друго не е изрично уговорено, за стойност за изчисление на обезщетението се счита стойността, на база на която е определена застрахователната сума.

(4) В случаите на унищожено имущество стойността на останките му (запазени части, вторични суровини) се определя от застрахователя по експертна оценка или друг подходящ способ в зависимост от годността на останките за повторна употреба, включително като резервни части или вторични суровини.

(5) Стойността на разходите за необходимия ремонт се определя от застрахователя:

1. чрез предвиждане на необходимите ремонтни работи и съответно необходимите части, материали и труд за възстановяване на имуществото във вида и състоянието, които то е имало непосредствено преди настъпване на застрахователното събитие, като при застраховане на действителна стойност се прилага обезценка, а при застраховане на възстановителна стойност не се прилага обезценка, или

2. на база проформа-фактура, издадена от лице, което извършва по занятие ремонти на имущества от съответния вид – само ако това е изрично уговорено в застрахователния договор или при завеждането на претенцията.

Чл. 20. Когато страните по застрахователния договор са уговорили договорена застрахователна стойност на имуществото, определена фиксирана сума се дължи на правоимащото лице само в случай на унищожено (тотална щета) или изгубено имущество. В случай на повредено имущество (частична щета), застрахователят дължи на правоимащото лице обезщетение, възлизащо на възстановителната стойност на имуществото, съгласно посоченото в чл. 19, ал. 1, т.1.2.

Чл. 21. (1) При настъпване на застрахователното събитие застрахователят може със съгласието на застрахования да възстанови претърпените от него вреди и в натура, като възложи отстраняването им на външен изпълнител. В тези случаи възстановяването на вредите се извършва в разумен за изпълнението срок, като застрахователят се разплаща директно с външния изпълнител.

(2) Извън случаите по ал. 1 застрахователното обезщетение се определя от застрахователя в рамките на съответната застрахователна сума (лимит на отговорност), като то не може да надвишава размера на вредата, определен по реда на чл. 19, като чл. 9, ал. 8 се прилага съответно.

(3) Застрахователното обезщетение се намалява със:

1. сумите, получени от застрахования като обезщетение от друг застраховател

или от лице, което носи законова отговорност за причинените вреди;

2. самоучастието на застрахования, уговорено в застрахователния договор.

(4) Застрахователят има право да удържи от обезщетението:

1. неизпълнената до този момент премия, включително непадежирани вноски;
2. изискуемо вземане за застрахователна премия или друго изискуемо вземане по застрахователния договор.

(5) В рамките на застрахователната сума (лимита на отговорност) застрахователят обезщетява застрахования отделно за разходите, които е направил за:

1. ограничаване на вредите, когато е действал с необходимата за случая грижа, дори ако усилията му са останали безрезультатни;
2. установяване на причините и размера на вредите, когато тези разходи са били предварително одобрени от застрахователя.

(6) Ако се установи, че има многократно застраховане по смисъла на КЗ, застрахователят отговаря в такава пропорция, в каквата застрахователната сума по сключената с него застраховка се отнася към общата застрахователна сума на всички застраховки, покриващи съответния риск, като застрахованият не може да получи общо от застрахователите повече от действително претърпените вреди.

(7) Ако застрахователят има основание да намали дължимото обезщетение, определено съгласно ал. 2, той може съответно да намали и обезщетението за разходите по ал. 5.

Чл. 22. (1) След изплащане на обезщетение за повредено застраховано имущество, то се смята за застраховано до изтичане срока на застрахователния договор в размер, равен на разликата между първоначалната застрахователна сума и изплатеното застрахователно обезщетение, освен ако в застрахователния договор е уговорено друго. Застрахователната сума не се намалява по реда на предходното изречение, когато застрахованият е представил всички необходими доказателства за осъществяването на правото на регрес срещу причинителя на вредата или неговия застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ и тези доказателства са приети от застрахователя като достатъчни.

(2) Ако след плащане на застрахователно обезщетение за противозаконно опнето или изгубено застраховано имущество същото бъде намерено, застрахованият е длъжен да прехвърли правото на собственост върху него на застрахователя или на писмено посочено от застрахователя лице. В случай че застрахованият желае да задържи намереното имущество, той е длъжен да върне на застрахователя полученото обезщетение и всички останали разумни разходи, направени от застрахователя във връзка с възникналата вреда.

Чл. 23. (1) С изплащане на застрахователно обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разходи, направени за неговото определяне, срещу лицето или лицата, които носят законова отговорност за причинените вреди.

(2) Застрахованият, застрахованият и третите лица, които имат право да получат застрахователно обезщетение, са длъжни да съдействат на застрахователя при упражняване на правата му срещу лицето или лицата, които носят законова отговорност за причинените вреди.

(3) В случай че лице, което носи законова отговорност за причинените вреди, е обезщетило застрахования в пълен размер, застрахователят се освобождава от задължението си да плати застрахователно обезщетение.

VII. ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 24. (1) Застрахованият е длъжен да:

1. предостави писмено на застрахования, ако той е различно лице, цялата информация, която е получил от застрахователя относно сключения застрахователен договор, в това число данни за застрахователя, предмета и срока на застраховката, застрахователната сума и процедурата, която се прилага в случай на застрахователно събитие;

2. заплати застрахователната премия в уговорения срок;

3. съобщава на застрахователя за всяка промяна на своето име, фирма или наименование или адрес за кореспонденция, които са посочени в застрахователния договор или в други документи, предоставени на застрахователя. В случай че той не изпълни това свое задължение или посочи невярна информация, всяко писмено изявление от страна на застрахователя, изпратено от него на адреса на застрахования, последно обявен пред застрахователя, се смята за върчено и получено от застрахования с всички предвидени в закона или в договора правни последици.

(2) Всяко едно задължение на застрахования, предвидено в закон, в тези общи условия или в застрахователния договор, се счита за значително с оглед интереса на застрахователя и следва да бъде изпълнено непременно в указания срок или при липса на конкретен срок – в разумен срок с оглед на обстоятелствата.

(3) Застрахователят не дължи лихва за неправилно заплатена застрахователна премия.

Чл. 25. (1) Всички взаимоотношения между страните във връзка с правата и задълженията по застрахователния договор се уреждат в писмена форма.

(2) Всяка от страните по застрахователния договор отправя изявления до другата страна в писмена форма. Те се считат за извършени в уговорения срок, ако са предадени по пощата, по факс или с електронно съобщение до изтичането на последния ден на срока.

(3) Изявление от застрахователя по ал. 2, което е върчено на ръка на застрахования или застрахования, в това число на техен служител, пълномощник или законен представител, се смята за получено от застрахования, съответно от застрахования, от момента на връчването му.

(4) Данните, съдържащи се в застрахователния договор, представляват търговска и застрахователна тайна. Страните по договора са длъжни да смятат цялата информация, която обменят помежду си във връзка с правата и задълженията по договора, за поверителна и да не я споделят или разгласяват пред трети лица без съгласието на другата страна, освен когато разкриването на тази информация е задължително по закон.

Чл. 26. (1) Заглавията на разделите и подзаглавията в тези общи условия са само указателни.

(2) Определените в дни срокове се броят в календарни дни, освен ако изрично не е посочено, че се броят в работни дни.

(3) Прямо застрахователния договор се прилага действащото законодателство на Република България.

(4) За всички въпроси, неуредени в застрахователния договор или настоящите общи условия, се прилагат разпоредбите на КЗ и приложимото българско законодателство.

(5) Всички спорове между страните, свързани с правата и задълженията по застрахователния договор, се разрешават чрез преговори, а при невъзможност за постигане на съгласие се отнасят за разглеждане пред компетентния български съд.

(6) При несъответствие между застрахователния договор и разпоредбите на тези общи условия има сила уговореното в договора.

(7) Правата и задълженията по застрахователния договор във връзка със застрахователното обезщетение се погасяват с изтичане на законовия даден срок, считано от датата на настъпване на застрахователното събитие.

Чл. 27. С подписването на застрахователния договор, съответно с приемането на тези общи условия, застрахованият се счита за информиран, че:

1. предоставянето на лични данни на застрахователя има изцяло доброволен характер;

2. застрахователят е вписан като администратор на лични данни в регистъра, поддържан от Комисията за защита на личните данни, и като такъв може да събира и обработва лични данни в съответствие с разпоредбите на действащото законодателство с оглед на извършването на всички необходими действия по сключване, изпълнение и прекратяване на застрахователни договори, както и за реализацията на своите законни права и интереси;

3. в предвидените от закона случаи застрахователят има право да разкрива лични данни, получени във връзка със сключването и изпълнението на конкретен застрахователен договор, пред компетентни държавни органи и институции за използване, обработка и съхраняване в съответствие с техните задачи и цели;

4. всяко лице, чийто лични данни се обработват от застрахователя, има право на достъп до тези данни, както и право да иска коригирането им по реда и условията на Закона за защита на личните данни.

VIII. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 28. (1) Тези общи условия са:

1. приети на заседание на Управителния съвет на „ЗД ЕВРОИНС“ АД, проведено на 18.10.2018 година, и влизат в сила от 01.11.2018 г., като заменят действителите до този момент общи условия за застраховане на имущество на юридически лица, еднoлични търговец и организации заедно с клаузите към тях;

2. изменени и допълнени с решение на Съвета на директорите на „ЗД ЕВРОИНС“ АД от 14.08.2020 г., в сила от 15.09.2020 г.

(2) Тези общи условия могат да бъдат изменени или заменени с нови с решение на Съвета на директорите на „ЗД ЕВРОИНС“ АД, като застрахователните договори, заварени от влизането в сила на измененията или на новите общи условия, продължават действието си съгласно общите условия, по които са били сключени, освен ако измененията или новите общи условия са били дадени на застрахования и той писмено е потвърдил, че ги приема.

Клауза А – „Пожар”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди, настъпили вследствие на следните рискове:

- 1.1. пожар, включително пряко причинен от късо съединение;
- 1.2. пряко попадение на мълния (гръм);
- 1.3. експлозия;
- 1.4. имплозия;
- 1.5. удар (сблъскване) или падане на пилотирано летателно тяло, негови части и/или товар.

2. В случай на пожар застрахователят покрива и вредите по застраховано имущество, които са пряка последица от гасенето на пожара, включително измокряне или замърсяване от действието на вода, пяна или други препарати, използвани при гасенето, при условие че не е налице изключение от покритието, което е посочено в общите условия или в тази клауза или е уговорено в договора.

3. По смисъла на тази клауза:

3.1. **Пожар** е поява на огън, който образува пламък или жарава, възникнал без съобразено за целта огнище или излязъл от него и е в състояние да се разпространява чрез собствена енергия. Вредите от пожар се изразяват в пълно или частично изгаряне, обгаряне, опушване, овъгляване, тлеене или разрушаване на засегнатото имущество.

3.2. **Мълния (гръм)** е взаимодействие между силно наелектризиран облак и земята, което има разрушително действие вследствие на висока температура, високо напрежение и голяма сила на електрически ток. При пряко попадение мълнията може да предизвика запалване, стопяване, обгаряне, опушване, счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване, изгаряне или друго механично увреждане на засегнатото имущество.

3.3. **Експлозия** е внезапно и непредвидимо протичаща проява на сила, предизвикана от стремежа на газове, пари или течности и/или на техни смеси към разширяване, която предизвиква счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване, изгаряне, опушване на имуществата. Експлозия на съдове и/или тръбопроводи е налице тогава, когато стените им са разкъсани дотолкова, че настъпва изравняване на вътрешното с външното налягане.

3.4. **Имплозия** е обратно явление на експлозията, което представлява мигновено и взривообразно запълване на обем, който е в състояние на вакуум, т. е. налягането в този обем е по-ниско от обикновеното. Вредите по имуществото се изразяват в счупване, натрошаване, изкривяване, разкъсване или изгаряне.

3.5. **Удар или падане на пилотирано летателно тяло, негови части и/или товар** е събитие, което може да предизвика счупване, натрошаване, изкривяване или повреждане на имуществата.

4. По тази клауза застрахователят не покрива вреди:

- 4.1. по застраховано имущество, настъпили в резултат на излагането му на огън и топлина с цел обработка или за други подобни цели или вследствие на преминаването на огън или топлина в него или през него;
- 4.2. по електрически съоръжения, причинени от действието на електрически ток без поява на пламък (напрежение над нормалното), дефекти в изолацията, късо съединение, недостатъчен контакт, техническа неизправност на измервателни, регулиращи и предпазни устройства. Ако обаче в резултат на късо съединение възникне пожар, за причинените от него вреди се изплаща обезщетение;
- 4.3. причинени от технологични експлозии в горивните камери на силови или други машини, включително двигатели с вътрешно горене, а също и вреди, нанесени на контактните елементи на електрически превключватели от възникващото в тях разширение на газове;
- 4.4. върху електрически съоръжения и/или уреди, нанесени от индукционни вълни вследствие на пряко или непряко попадение на мълния;
- 4.5. предизвикани от избухливи, запалителни, разяждащи и други опасни вещества, поставени в близост до застраховани имуществата, освен когато подобно разполагане на такива вещества се налага от естеството на определен производствен процес и са спазени всички норми и изисквания за безопасност;
- 4.6. от злоумишлен пожар (палеж), злоумишлена експлозия, злоумишлено използване на взривни устройства или други злоумишлени действия, довели до проявление на покритите по тази клауза рискове;
- 4.7. причинени от експлозии, които съпровождат технологичния процес на определени производства и нямат случаен характер, или от експлозии, извършени по нареждане на властите;

- 4.8. причинени от пожар, предизвикан от пряко попадение на мълния, в случай на липсваща или неизправна гръмоотводна (мълниезащитна) система, за обектите, за които има законово изискване за наличие на такава система;
- 4.9. причинени вследствие съхранението на химически несъвместими вещества;
- 4.10. причинени от пожар, който е възникнал в резултат на запалването на горска, степна или полска растителност;
- 4.11. предизвикани от самозапалване на стокково-материални запаси, съхранявани в затворено помещение, силос или друго закрито място, включително вреди по самото място за съхранение.

Клауза Б – „Природни бедствия и други рискове”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди, настъпили вследствие на следните рискове:

- 1.1. буря, включително вреди от дървета, клони и други предмети, които са съборени или отнесени от бурята;
- 1.2. градушка, проливен дъжд и/или наводнение;
- 1.3. увреждане от удар или тежест при естествено натрупване на сняг и/или лед;
- 1.4. измръзване (замръзване);
- 1.5. свличане или срутване на земни пластове;
- 1.6. увреждане от действието на подпочвени води или морски вълни;
- 1.7. изтичане на вода;
- 1.8. увреждане от удар на пътно превозно средство или животни;
- 1.9. увреждане при товарно-разтоварни работи.

2. По смисъла на тази клауза:

2.1. **Буря** е вятър със скорост над 15 м /секунда. За буря се смятат още ураганът (вятър със скорост над 30 м /секунда), вихрушката и смерчът. Вихрушката представлява въртеливо (ротационно) движение на въздушни маси около някоя мигновена ос, докато смерчът е вихър с огромна скорост на въртене. Вредите се изразяват в събаряне, счупване, разкъсване, откъсване, отнасяне и други механични повреди на засегнатото имущество.

2.2. **Градушка** е валеж от ледени образувания с различна форма и размер. В повечето случаи градушката се придружава от дъжд. Вредите се изразяват в счупване, натрошаване или повреждане на засегнатите имуществата, както и в тяхното измокряне вследствие на счупване на стъкла и керемиди.

2.3. **Проливен дъжд** е падане на големи количества валеж за кратко време. Вредите се изразяват в измокряне, отнасяне или затлачване. За проливен дъжд се смята валеж, който надвишава стойностите, посочени в таблицата по-долу:

Времетраене	Валеж (л/кв.м.)	Времетраене	Валеж (л/кв.м.)
5 мин.	2	50 мин.	11
10 мин.	4	1 час	12
15 мин.	5	2 часа	18
20 мин.	6	4 часа	27
25 мин.	7	8 часа	35
30 мин.	8	12 часа	45
35 мин.	9	18 часа	52
40 мин.	10	24 часа	60

2.4. **Наводнение** е разливането на големи количества водни маси извън границите на реки или други естествени водни басейни в резултат на проливни или продължителни валежи от всякакъв вид или на бързо снеготопене. Вредите се изразяват в наводняване на приземни или подземни помещения и части на сгради, както и в намокряне, затлачване, събаряне, отнасяне и повреждане на имуществата.

2.5. **Увреждане от удар или тежест при естествено натрупване на сняг и/или лед** се изразява в повреждане или унищожаване на сгради, съоръжения и инсталации, както и на разположени в тях имуществата. Естествено натрупване на сняг или лед се получава при продължителни и обилни валежи от сняг и/или в резултат на навяхвания от силен вятър, вследствие на което се образуват снежна покривка, преспи и лед.

2.6. **Измръзване (замръзване)** е спадане на температурата на въздуха под 0° по Целзий, вследствие на което имуществата се развалят, повреждат или унищожават.

2.7. Свличане на земни пластове е природно движение от геоложки характер на земни маси, които под въздействието на тежестта си и/или на течещи над или под земната повърхност води се откъсват, придвижват се по наклонена плоскост и запълват естествени празнини, като причиняват вреди, изразяващи се в скъсване, напукване, пропадане или разрушаване на основи, стени и тавани на сгради или повреждане и разрушаване на съоръжения и инсталации.

2.8. Срутване на земни пластове е внезапно, бързо и еднократно падане на големи земни и/или скални маси от планински масиви или от речни или морски брегове вследствие на изветрянето на скалите, отслабването на вътрешните им връзки и дълбокото им напукване. Вредите се изразяват в повреждане (счупване, натрошаване, засипване и др.) или унищожаване на имущество.

2.9. Подпочвени води са водите, които се съдържат в земните пластове, като за тях е характерно наличието на водно ниво, водни струи или воден поток в почвената среда. За подпочвена вода се смята и почвената влага, която образува водно ниво. Увреждането от действие на подпочвени води се изразява в подкопаване на основите на сгради и съоръжения, повреждане на съоръжения и инсталации, измокряне на стени и имущества, което води до тяхното разрушаване, деформиране, изгниване или рждясване.

2.10. Морски вълни са подвижно и непрекъснато сменящо се състояние на водни маси в резултат на силен вятър, колебания в стойностите на атмосферното налягане, приливи и отливи, погводни земетресения, вулканични изригвания и други причини. Увреждането от действие на морски вълни се изразява в разрушаване, унищожаване, повреждане или отнасяне на сгради и други имущества, изградени или намиращи се за ползване или за съхранение на бреговата линия.

2.11. Изтичане на вода може да се получи вследствие на забравени отворени кранове или чешми в случаи на временно спиране на водоподобаването или на авария на водопроводна инсталация (водоснабдителна, канализационна, отоплителна, спринклерна и др.). За авария на водопроводна инсталация се смята всяка внезапна и непредвидима повреда (спукване, избиране, пробиване или счупване) на такава инсталация или на включени към нея крайни устройства, довела до нарушаване на нормалната експлоатация на инсталацията. Изтичането на вода може да причини намокряне, наводняване, повреждане или унищожаване на имущество.

2.12. Увреждане от удар на пътно превозно средство или животно се изразява в счупване, деформиране, надраскване или друго механично увреждане на имущества. За пътно превозно средство се смята всяко моторно превозно средство и всяко ремарке, което е предназначено да бъде теглено от моторно превозно средство.

2.13. Увреждане при товарно-разтоварни работи се изразява в счупване, натрошаване, разпийаване или друго механично повреждане на застраховано имущество вследствие на удар (сблъскване) на товарна или разтоварна машина или на превозван от такава машина товар при падане, преобръщане, дерайлиране, скъсване на въжета или счупване на части и детайли на машината по време на работа.

3. По тази клауза застрахователят не покрива вреди:

3.1. от проливен дъжд или градушка, когато валежът е проникнал през незавтворени или повредени прозорци, външни врати или други отвори на сградата, освен ако повредите по прозорците и външните врати са в резултат на същия валеж;

3.2. от наводнение, което е в резултат на разграждане и/или скъсване на бентове, язовирни стени, диги и др. подобни съоръжения или на умишлено изпускане на водни маси от водоохранилища;

3.3. в резултат на свличане, срутване или пропадане на земни пластове, дължащо се на изкопни и строителни работи, на прокопани подземни рудници и галерии на мини или на свойството на някои почви да се свиват или набъбват през различните сезони на годината поради измененията на почвената влага;

3.4. от измръзване (замръзване) на машини, съоръжения и инсталации, които поради тяхното естество и предназначение са изложени на атмосферни влияния;

3.5. в резултат на морска или речна брегова ерозия, слягане или движение на изкуствени насипи;

3.6. в резултат на удар или тежест при натрупването на сняг или лед вследствие на човешка намеса или небрежност;

3.7. от овлажняване, мухлясане, гниене, корозия, разрушаване на мазилки или отслабване на зидове и стени в резултат на бавното и продължително действие на влага;

3.8. от действието на морски вълни върху сгради и други имущества, разположени в непосредствена близост до бреговата линия в разрез с действащите норми и предписания;

3.9. при свличане на земни пластове в райони, които към датата на сключване на застрахователния договор са установени като свличаща;

3.10. от изтичане на вода вследствие на авария на водопроводна инсталация в помещение, което е част от застрахованото имущество или в което се намира застраховано имущество, ако аварията е предизвикана от дейности, свързани с ремонт или реконструкция на самата инсталация или на съответното помещение;

3.11. вследствие на удар от пътно превозно средство или от животно, което е собственост на застрахования или се намира под неговия надзор или под надзора на свързано с него лице.

4. По тази клауза не се покриват разходи за откриване и отстраняване на авария на водопроводна инсталация.

5. В случаи на увреждане при товарно-разтоварни работи застрахователят не покрива вреди:

5.1. при товарно-разтоварни дейности, извършвани ръчно, без използването на товарно-разтоварна техника;

5.2. по товарно-разтоварната техника, при работата с която са настъпили вредите;

5.3. причинени от претоварване, неправилно подреждане или укрепване на товар;

5.4. възникнали в резултат на действие на оператора на съответната товарно-разтоварна техника, ако той не притежава необходимата квалификация, за да работи с такава техника, или е работил със съответната техника след употреба на алкохол или на наркотични вещества или техни аналози.

Клауза В1 – „Кражба чрез взлом”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди в резултат на кражба чрез взлом.

2. Кражба чрез взлом представлява отнемането на застраховано движимо имущество от владението на застрахования без негово съгласие с намерение за противозаконно присвояване чрез извършване на взлом, изразяващ се в разрушаване, повреждане или подкопаване на здравео и трайно направени прегради за защита съгласно чл. 195, ал. 1, т. 3 от Наказателния кодекс.

3. По тази клауза не се покриват вреди от кражба:

3.1. която е извършена по смисъла на чл. 195, ал. 1, т. 4 от Наказателния кодекс;

3.2. на имущества, които не са съхранявани в постоянно (целогодишно) използвани от застрахования масивни или полумасивни сгради, с изключение на имущества, които поради естеството си не могат да се съхраняват в сгради (помещения) и се защитават от надеждно трайно закрепено ограждение (преграда) или денонощна физическа охрана, доколкото в договора за застраховка не е уговорено друго;

3.3. извършена чрез преминаване през незавтворени посредством заключващи устройства врати, прозорци и други проходими места на сградата (помещението), в което се съхранява отнетото имущество;

3.4. ако се установи, че при извършването на кражбата сградата, в която е съхранявано отнетото имущество, не е била осигурена с декларираните от застрахователя при сключването на застрахователния договор и/или предписаните от застрахователя средства за охрана (аларма, СОТ, физическа охрана и др.) или тези средства не са били задействани поради небрежност или неизправност;

3.5. извършена чрез използването на оригинален ключ или дубликат, предназначен за същото заключващо устройство;

3.6. която е извършена от лице или група лица, които се намират в договорни отношения със застрахования и/или които са допуснати до застрахованото имущество от застрахования или негови служители;

3.7. ако за извършването на кражбата е способствала програмна грешка, техническа повреда или извършена манипулация на електронно оборудване;

3.8. на отделни елементи, детайли и компоненти от застраховано имущество (частична кражба).

Клауза В2 – „Грабеж”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди в резултат на грабеж.
2. **Грабеж** е отнемане на застраховано движимо имущество от владението на застрахования с цел противозаконно присвояване, като извършителят употреби за това сила или заплахване срещу застрахования или друго присъстващо лице. Под „заплашване” се разбира застрашаване с такова непосредствено деяние, което излага на тежка опасност живота, здравето, честта или имота на заплашения или на друго някое присъстващо лице. Грабеж е и всяка кражба, при която завареният на мястото на престъплението употреби сила или заплахване, за да запази владението върху откраднатата вещ. Грабеж има и в случаите, когато за отнемане на вещта застрахованият или друго някое присъстващо лице е било приведено в безсъзнание или поставено в беззащитно състояние.

Клауза В3 – „Злоумишлени действия на трети лица”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди в резултат на злоумишлени действия на трети лица (вандализъм).
2. **Злоумишлени действия на трети лица (вандализъм)** са противообществени действия на трети лица, имащи за цел унищожаване или повреждане на чуждо имущество, включително чрез умишлено взривяване или причиняване на пожар (палеж) с помощта на експлозиви, взривни устройства и/или запалителни вещества. Вредите могат да се изразяват в пълно или частично разрушаване, надраскване, счупване, деформиране, изгаряне, обгаряне, овъгляване, тлеене или замърсяване на застраховано имущество.
3. За трети лица по смисъла на тази клауза не се смятат служителите и работниците на застрахования, както и лицата, които се намират под негов надзор или с негово позволение могат да ползват или да боравят със застрахованото имущество.
4. По тази клауза не се покриват вреди по имущества:
  - 4.1. по които не са установени следи от физическо или друго външно въздействие;
  - 4.2. от които не могат да бъдат открити остатъци или запазени части на мястото на събитието.

Клауза В4 – „Чупене на стъкла”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди от случайно счупване на застраховани стъкла, в това число на витрини или рекламни табели, непокрити по друга клауза, предвидена в застрахователния договор.
2. Случайно счупване по смисъла на т. 1 има когато в резултат на непредвидени и внезапни въздействия от външен произход стъклото се е спукало по цялата дебелина и/или се е раздробило на парчета с неправилна форма.
3. Застрахователят обезщетява пълния размер на вредата до размера на застрахователната сума (лимита на отговорност) без да прилага принципа на пропорционално обезщетяване.
4. По тази клауза не се покриват вреди по стъкла, витрини и рекламни табели:
  - 4.1. в резултат на ремонтни или строително-монтажни работи или на въздушно течение от незатворени врати и/или прозорци;
  - 4.2. които не са били със стабилно закрепване към съответната носеща конструкция;
  - 4.3. в резултат на пръсване на осветителни тела, разположени във витрини или рекламни надписи;
  - 4.4. изразяващи се в повърхностни пукнатини или надрасквания или в потъмняване (намаляване на прозрачността);
  - 4.5. когато са засегнати допълнителни елементи от тях, които не са били изрично първоначално посочени от застрахователя при сключването на полицата или впоследствие последващо упоменати чрез допълнително споразумение (анекс) към полицата.

Клауза В5 – „Късо съединение или токов удар”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди, настъпили вследствие на един или повече от следните рискове:
  - 1.1. късо съединение;
  - 1.2. токов удар;
  - 1.3. индукция от електрически ток в преносната мрежа.
2. По смисъла на тази клауза:
  - 2.1. **Късо съединение** е случайно създадена връзка в електрическата верига между

две точки с различен потенциал, при което силата на протичащия ток е със стойност, за която веригата не е била проектирана;

- 2.2. **Токов удар** е внезапно изменение на стойностите на електрическото хранване (подаване на напрежение, по-високо от стандартното): пренапрежение, индуцирано от различни аномалии в инсталациите за производство, трансформиране, разпределение и пренасяне на електрическа енергия, включително от природни бедствия, които не оставят видими външни следи (непряко попадение на мълнии, моментни къси съединения, внезапно изключване на електрически комутатори или защита);
- 2.3. **Индукция от електрически ток в преносната мрежа** е явление, предизвикано от непряко попадение на мълния, при което могат да се причинят вреди, изразяващи се в разрушаване, повреда или изменение на техническите характеристики на електронни устройства и електрически уреди или на отделни техни модули и елементи.
3. По тази клауза не се покриват вреди, причинени от риск по т. 1, когато застрахователното събитие е следствие от:
  - 3.1. неправилно ползване на застрахованото имущество, несъответстващо на инструкциите на неговия производител;
  - 3.2. проявена небрежност от страна на застрахования или свързано с него лице;
  - 3.3. нарушение на нормите и правилата за изграждане, поддръжка и експлоатация на електрически мрежи и инсталации, в т. ч. наличие на разхлабени електрически връзки или т.нар. „високо преходно съпротивление”, използване на предпазители с нестандартно висока проводимост („усилени предпазители”), претоварване на електрическата мрежа, липсващо или недобро заземяване, остаряла или повредена изолация и др. подобни;
4. По тази клауза застрахователят не покрива:
  - 4.1. разходи за ремонт или подмяна на електрическата инсталация, в която е настъпило събитието;
  - 4.2. вреди, произлезли от загуба или повреждане на информация или данни, съхранявани в електрически уреди или електронни устройства.

Клауза З – „Земетресение”

1. По тази клауза застрахователят покрива вреди, настъпили в резултат от земетресение или от пожар, възникнал вследствие на земетресение.
2. Земетресение е природно явление, което представлява внезапни вертикални или хоризонтални вълнообразни разтърсвания и трептения в земните пластове и повърхност, вследствие на натрупано напрежение и деформация в земната кора.
3. Вредите, възникнали в рамките на 72 (седемдесет и два) часа след първия земен трясък, ще се считат за вреди в резултат на едно застрахователно събитие.
4. По тази клауза не се покриват вреди:
  - 4.1. по основите на сгради и съоръжения;
  - 4.2. от морски вълни (цунами) или наводнение в резултат от земетресение.

Клауза О – „Гражданска отговорност към трети лица”

1. По тази клауза застрахователят покрива отговорността на застрахования за причинени имуществени и неимуществени вреди на трети лица на адреса на застрахованото имущество, посочен в застрахователния договор, доколкото не е уговорено друго.
2. В случай че застрахованият е юридическо лице, по тази клауза се покрива отговорността по т. 1 както на юридическото лице, така и на физическите лица, които го представляват и/или се намират в трудови взаимоотношения с него. Отговорността на последните се покрива в случаите, в които виновните и противоправни действия или бездействия, от които са произлезли вредите за третите лица, са извършени във връзка с тяхната дейност в полза на юридическото лице и при условията на възлагане на работата по смисъла на чл. 49 от ЗЗД.
3. По тази клауза не се покрива отговорността на застрахования, както и на другите лица по т. 2, за:
  - 3.1. вреди, нанесени на свързани със застрахования лица;
  - 3.2. пропуснати ползи, които представляват пряк и непосредствен резултат от увреждането на чуждо имущество;
  - 3.3. вреди по чуждо имущество, което се намира под надзора на застрахования по силата на договор или на друго правно основание.

4. Ако в застрахователния договор не е посочена отделна застрахователна сума (лимит на отговорност) за покритието по тази клауза, отговорността на застрахователя е ограничена до по-малката от следните стойности:

4.1. 10 000 (десет хиляди) лева;

4.2. 0,5 % от общата застрахователна сума, посочена в договора.

5. По отношение на неуредените в настоящите общи условия случаи по тази клауза, се прилагат общите условия на „ЗД ЕВРОИНС” АД по застраховка „Обща гражданска отговорност”.

Клауза Р – „Необходими целесъобразни разходи”

1. По тази клауза застрахователят покрива направени от застрахования необходимими целесъобразни разходи вследствие на събитие, което е покрит риск по груза клауза, включена в застрахователния договор, при условие че тези разходи имат за цел намаляване размера на вредите от събитието. Доколкото не е уговорено друго, по тази клауза се покриват разходи за:

1.1. разчистване и транспортиране на остатъците на застраховано имущество, повредено или унищожено вследствие на събитието;

1.2. преместване и временно съхранение на застраховано имущество на друго място за период от най-много 3 месеца от датата на настъпване на събитието, ако вследствие на събитието сградата (помещението), в което имуществото се съхранява, е станала негодна за ползване;

1.3. наемане на експерти за оценка на вредите от събитието и/или за тяхното отстраняване;

1.4. възстановяване на заключващи системи и трайни прегради, които са повредени или унищожени при извършването на кражба чрез взлом или на опит за такава кражба – само ако в покритието по застраховката е включена и Клауза В1 – „Кражба чрез взлом”;

1.5. разкриване и отстраняване на авария на водопреносна инсталация – само ако в покритието по застраховката е включена и клауза Б – „Природни бедствия и други рискове”.

2. Разходите по т. 1 се удостоверяват с платежни документи, издадени съгласно закона.

3. Освен ако е уговорено друго, отговорността на застрахователя за покриване на разходи по т. 1.4. или 1.5. за всяко отделно събитие е ограничена до 10 % от посочената в договора застрахователна сума (лимит на отговорност) за тази клауза.

Тези клаузи към общите условия по застраховка „Пожар и други рискове” са приети на заседание на Управителния съвет на „ЗД ЕВРОИНС” АД, проведено на 18.10.2018 година, и влизат в сила от 01.11.2018 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ „ПРЕДПИСАНИЯ”

Настоящото приложение съдържа основните предписания на застрахователя за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди по застрахованото имущество, като тези предписания са задължителни за застрахования.

Предписание № 1: Водопреносните инсталации в сградите, които са застраховани и/или в които се съхраняват застраховани имущества, трябва да се поддържат в техническа изправност и да се проверяват периодично за наличие на износване, корозия, намаляване (стесняване) на сечението поради затлачване или замърсяване и други неизправности, като при установяването на каквато и да е неизправност в такава инсталация застрахованият е длъжен в разумен срок да вземе мерки за нейното отстраняване.

Предписание № 2: Ако сред застрахованите имущества има такива, които се помещават или съхраняват в приземно или подземно помещение, те трябва да бъдат поставени върху стелажи, рафтове, постапки или опори или по друг подходящ начин, така че да отстоят на най-малко 10 см от пода и стените на помещението, освен когато естеството или габаритно-масовите характеристики на съответното имущество не позволяват това.

Предписание № 3: При оставяне на застрахованото имущество без надзор от застрахования за период, равен или по-дълъг от 72 часа, трябва да се задействат

спирателните кранове на всички водопроводни и отоплителни инсталации, които няма да се използват в този период.

Предписание № 4: Когато според метеорологичните прогнози се очаква да настъпи период на понижение на среднодневните температури под 5°C, застрахованият трябва да вземе подходящи мерки за предпазване на застрахованото имущество от измръзване (замръзване), в т. ч. като поддържа постоянно в помещенията, в които то се съхранява, температура от най-малко 5°C, освен ако подобна температура няма да причини увреждане на имуществото.

Предписание № 5: Когато в границите на застрахованото недвижимо имущество или в близост до него се извършват ремонтни или други дейности, при които се използва източник на открит пламък, застрахованият е длъжен да вземе съответните противопожарни мерки и да не допуска в зоната на извършване на тези дейности да попаднат лесно запалими или експлозивни материали.